

1 W jakich okolicznościach rodzic może zgodnie z prawem wywieźć dziecko do innego państwa bez zgody drugiego rodzica?

Zgodnie z prawem belgijskim prawo do zmiany miejsca zamieszkania małoletniego jest kwestią wchodzącą w zakres władzy rodzicielskiej. W związku z tym prawo do zmiany miejsca zamieszkania dziecka przysługuje wyłącznie osobie lub osobom wykonującym nad nim władzę rodzicielską.

Co do zasady rodzice – niezależnie od swojego statusu i niezależnie od tego, czy zamieszkują razem – wykonują władzę rodzicielską wspólnie, mając na względzie dobro dziecka (zob. art. 373 i 374 kodeksu cywilnego).

Jeżeli jednak rodzice podejmą decyzję o separacji, mogą zwrócić się do sądu o uchylenie zasady wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej. Prawo do wykonywania władzy rodzicielskiej przyznane jednemu z rodziców na mocy orzeczenia sądu zostanie wówczas uznane za wyłączne. Jeżeli władza rodzicielska jest wykonywana wyłącznie przez jednego z rodziców, może się to wiązać z przyznaniem rodzicowi wykonującemu tę władzę wszystkich uprawnień związanych z wykonywaniem władzy rodzicielskiej, w tym prawo wyboru miejsca zamieszkania dziecka. Tym samym dziecko może zostać wywiezione do innego państwa bez zgody drugiego rodzica. W takim przypadku rodzicowi, który nie wykonuje wspólnej władzy rodzicielskiej, może mimo to przysługiwać prawo do kontaktów z dzieckiem. Sąd może ograniczyć zakres wyłącznego wykonywania władzy rodzicielskiej, ustanawiając wyjątki, w których rodzic wykonujący władzę rodzicielską musi uzyskać zgodę drugiego rodzica na podjęcie określonych decyzji dotyczących dziecka. Wybór miejsca zamieszkania dziecka może stanowić decyzję, która musi zostać podjęta wspólnie przez oboje rodziców, jeżeli jedno z nich posiada wyłączną władzę rodzicielską.

Należy również podkreślić, że w przypadku gdy w odniesieniu do dziecka wydano postanowienie zabezpieczające, które przewiduje zmianę warunków wykonywania władzy rodzicielskiej, postanowienie to ma pierwszeństwo przed zasadami ogólnymi. W takiej sytuacji żadne z rodziców nie ma prawa wywieźć dziecka za granicę.

2 W jakich okolicznościach zgoda drugiego rodzica jest niezbędna dla wywiezienia dziecka do innego państwa?

Jeżeli władza rodzicielska jest wykonywana wspólnie przez oboje rodziców, zmiana miejsca zamieszkania dziecka wymaga zgody obojga rodziców.

Jeżeli władza rodzicielska jest wykonywana wyłącznie przez jednego z rodziców, zgoda drugiego z rodziców jest wymagana, z wyjątkiem niektórych rodzajów decyzji, takich jak decyzja o ustaleniu miejsca zamieszkania dziecka. Istnieje jednak domniemanie wzajemnego porozumienia rodziców w odniesieniu do osób trzecich działających w dobrej wierze.

3 W jaki sposób można zgodnie z prawem wywieźć dziecko do innego państwa, jeżeli drugi rodzic nie udziela zgody na wywiezienie dziecka do innego państwa, mimo że jest to konieczne?

W przypadku braku porozumienia między osobami wykonującymi władzę rodzicielską w kwestii miejsca zamieszkania ich dziecka obowiązkiem sądu właściwego miejscowo jest udzielenie zgody lub odmowa udzielenia zgody na wywiezienie dziecka do innego państwa.

Rodzic wykonujący wspólną władzę rodzicielską może z wyprzedzeniem zwrócić się do właściwego sądu, jeżeli spodziewa się podjęcia przez drugiego z rodziców decyzji, z którą się nie zgadza. Rodzic wykonujący wspólną władzę rodzicielską może również zaskarżyć a posteriori decyzję, która została już podjęta przez drugiego rodzica.

4 Czy do tymczasowego wywiezienia dziecka (np. na wakacje, w celach związanych z opieką medyczną itd.) oraz wywiezienia dziecka na stałe takie mają zastosowanie te same zasady? Jeżeli dotyczy, proszę przedstawić właściwe formularze zgody.

Jeżeli wykonywanie władzy rodzicielskiej powierzono wyłącznie jednemu z rodziców, prawo do tymczasowego wywiezienia dziecka na wakacje do innego państwa przysługuje wyłącznie rodzicowi wykonującemu władzę rodzicielską.

Rodzic, który nie wykonuje władzy rodzicielskiej nad dzieckiem, ale który ma prawo do kontaktów z dzieckiem, może wywieźć dziecko za granicę wyłącznie po wcześniejszym uzyskaniu pisemnej zgody rodzica wykonującego władzę rodzicielską lub po uzyskaniu wyraźnej zgody na wywiezienie dziecka wydanej przez sąd właściwy.

Jeżeli oboydwoje rodzice wykonują wspólną władzę rodzicielską i jeżeli nie podjęli oni żadnej decyzji w kwestii miejsca zamieszkania dziecka, oboydwoje mają prawo wyjechać z dzieckiem za granicę. Nie można jednak zmieniać miejsca zamieszkania dziecka.

Ponadto jeżeli orzeczenie sądu reguluje kwestie związane z miejscem zamieszkania dziecka, każde z rodziców jest uprawnione do podróżowania z dzieckiem wyłącznie w okresie, w którym przysługuje mu uprawnienie do kontaktów z dzieckiem, chyba że sąd wyraźnie tego zakazuje.

W celu uniknięcia potencjalnych trudności w tych ostatnich dwóch przypadkach rodzic podróżujący z dzieckiem powinien rozważyć uzyskanie zgody na podróż z dzieckiem podpisanej przez drugiego rodzica.

Ostatnia aktualizacja: 10/01/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.